

**MUHASEBE DERSLERİNİN TURİZM EĞİTİMİ VEREN MESLEK
YÜKSEKOKULLARINDAKİ YERİ: SELÇUK ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER
MYO ÖRNEĞİ**

*PLACE OF ACCOUNTING COURSES IN VOCATIONAL SCHOOLS OFFERING TOURISM
EDUCATION: AN EXAMPLE OF SELÇUK UNIVERSITY VOCATIONAL SCHOOL OF
SOCIAL SCIENCES*

Öğr.Gör. Servet SAY

Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, servetsay@selcuk.edu.tr, Konya/Türkiye

Öğr.Gör. Fatih İ. KURŞUNMADEN

Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, kursunmaden@selcuk.edu.tr, Konya/Türkiye

Öğr.Gör. Mehmet BÜYÜKÇİÇEK

Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, buyukcicek@selcuk.edu.tr, Konya/Türkiye

ÖZ

Turizm sektörünün değeri ülke ekonomileri içerisinde sürekli artmaktadır. Dünya ekonomik büyüklüğünün önemli bir bölümünü turizm sektörü oluşturmaktadır. Hizmete dayalı bir sektör olan turizm sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin sunduğu hizmetin kalitesi büyük önem taşımaktadır. Turizm alanındaki fiziki yatırımlar ne kadar yeterli olursa olsun, turizm eğitimi ile desteklenmedikçe yarar sağlamayacaktır. Bu bağlamda sektörün ihtiyaç duyduğu nitelikli personel ve ara eleman ihtiyacını karşılamak üzere, ülkemizde önlisans eğitimi veren meslek yüksekokullarının önemi gün geçtikçe artmaktadır. Aynı zamanda söz konusu işletmeler bir yandan kalifiye personele ihtiyaç duyarlarken diğer yandan da birtakım maliyetlere katlanmak zorundadırlar. Turizm işletmelerinin finansal yapılarının güçlenmesi, hedeflenen sonuçlara ulaşıp ulaşılamadığının anlaşılabilmesi ve maliyetlerin azaltılması için maliyet kontrolüne ihtiyaç duyulmaktadır. Bu da ancak muhasebe eğitimi ile sağlanabilir. Bu çalışmada Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu'nda turizm eğitimi veren programların ders programları incelenmiş ve muhasebe derslerinin bulunup bulunmadığı analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: önlisans eğitimi, turizm eğitimi muhasebe dersleri

ABSTRACT

The value of the tourism sector is continuously increasing within the country's economies. A significant part of the world's economic magnitude is the tourism sector. The quality of the service offered by the enterprises operating in the tourism sector which is a service-based sector is of great importance. No matter how much the physical investments in the tourism field are sufficient, it will provide no benefit unless supported by tourism education. In this context, the importance of vocational schools that provide associate degree education in our country is increasing day by day in order to meet the needs of qualified personnel and intermediary personnel needed by the sector. At the same time, such enterprises have to endure a certain cost while they need qualified staff on the one hand. It is necessary to strengthen the financial structures of tourism enterprises, to understand whether the targeted results can be achieved and to control costs in order to reduce the costs. This can only be achieved through accounting education. In this study, curriculums of tourism education programs in Selçuk University Vocational School of Social Science were examined and the existence of accounting courses was analyzed.

Keywords: associate degree education, tourism education, accounting courses

1. GİRİŞ

Turizm artan etkisiyle daha çok ülkede ana sektörler arasında yer almaya başlamıştır. Turizm sektöründeki en önemli departmanlardan bir tanesi de muhasebe bölümüdür. Sahip olduğu kendine özgü özelliklerinden dolayı bu sektör, ayrı bir muhasebe bilgisi gerektirmektedir. Belgelere dayalı muhasebe verilerinin kaydedilmesi, yorumlanması, analiz edilmesi ve işletmenin yönetim birimine, karar almalarında yardımcı olunması için, bu sektörde faaliyet gösteren işletmelerin iyi eğitim almış ve kalifiye muhasebe personeli sahip olmaları gerekmektedir (Uyar ve Yelgen, 2012: 328).

Turizm sektörü, sağladığı döviz girdisi ve istihdamla ulusal ekonomiler açısından çok önemli bir yere sahiptir. BM Dünya Turizm Örgütü verilerine göre Türkiye 2016 yılında en çok ziyaret edilen 5. ülke konumundadır.

Turizm geliri, yurt dışında ikamet eden vatandaş ve yabancıların ülkemizde turizm amaçlı; yeme-içme, konaklama, sağlık, ulaşım, spor, eğitim, kültür, Türk firmaları ile yapılan uluslararası yolculuk ücretleri, cep telefonu dolaşım harcamaları, marina hizmet harcamaları, giyecek, hediyelik eşya, halı-kilim vb. mal ve hizmetlere yapmış oldukları bireysel ve paket tur harcamalarıdır. Aynı tanımdan hareketle turizm gideri ise Türkiye’de ikamet edip yurt dışını ziyaret eden vatandaşlarımızın yapmış oldukları harcamalardır. 2016 yılı verilere göre Türkiye’nin toplam turizm gelirleri 22.107 milyon dolar, turizm giderleri ise 5.050 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2009 yılı verilerine göre Türkiye’deki turizm yatırım ve işletme belgeli toplam tesis sayısı 3.379 iken, 2017 yılına gelindiğinde bu rakam 4776’ya ulaşmıştır. Aynı şekilde yine 2009 yılında, turizm yatırım ve işletme belgeli tesislerin toplam oda sayısı 392.502 ve turizm yatırım ve işletme belgeli tesislerin toplam yatak sayısı ise 840.221’dir. 2016 yılında ise toplam oda sayısı 571.597 olurken, yatak sayısı 1.212.793 olarak görülmektedir (Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2016).

Yukarıda yapılan tanım ve açıklamalar bağlamında bu çalışmada öncelikle önlisans düzeyinde muhasebe ve turizm eğitiminden bahsedilmiştir. Daha sonra Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu’nda turizm eğitimi veren programların ders programları incelenmiş ve muhasebe derslerinin bulunup bulunmadığı analiz edilmiştir.

2. TÜRKİYE’DE TURİZM EĞİTİMİ VEREN ÖNLİSANS PROGRAMLARINDA MUHASEBE DERSLERİ

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu’na göre ön lisans öğretimi, ortaöğretime dayalı olan, en az dört yarıyıllık bir programı kapsayan yükseköğretimdir. 1970’li yılların ortalarında Boğaziçi ve Ege Üniversiteleri’nde ara eleman yetiştirmek amacıyla turizm ile ilgili programların açılmasıyla birlikte Yükseköğretimde ön lisans düzeyinde turizm eğitimi verilmeye başlanmıştır. Ön lisans düzeyinde eğitim veren meslek yüksekokullarının Türkiye’de kurulması ve faaliyete geçirilmesi kolay olduğundan sayıları da zaman içerisinde sektörün gelişme hızına bağlı olarak artış göstermiştir (Ünlüöner ve Boylu, 2005: 16).

Türkiye’de turizm eğitimi veren önlisans düzeyindeki programlar, “Turizm ve Otel İşletmeciliği”, “Turizm ve Otelcilik”, “Konaklama ve Turizm İşletmeciliği”, “Turizm ve Seyahat Hizmetleri”, “Turizm Rehberliği”, “Turizm ve Seyahat İşletmeciliği”, “Konaklama ve Seyahat Hizmetleri”, “Aşçılık”, “İkram Hizmetleri”, “Turizm Animasyonu”, “Kültürel Miras ve Turizm”, “Yat İşletmeciliği” olarak karşımıza çıkmaktadır.

YÖK Bilgi Yönetim Sistemi’ne göre 2017 yılında ülkemizde 113 devlet üniversitesi, 66 vakıf üniversitesi bulunmaktadır. Devlet üniversiteleri bünyesinde 862 meslek yüksekokulu, vakıf üniversiteleri bünyesinde ise 97 meslek yüksekokulu vardır. Ancak turizm eğitimi veren üniversitelere bakıldığında ise bunların 26’sının vakıf üniversitesi, 78’inin ise devlet üniversitesi olduğu görülmektedir. Söz konusu durum meslek yüksekokulu sayısı açısından incelendiğinde, vakıf üniversiteleri bünyesinde toplam 24 adet, devlet üniversiteleri içerisinde 141 adet meslek yüksekokulu bulunduğu göze çarpmaktadır (YÖK, 2017). Buradan hareketle turizm eğitimi veren üniversite ve meslek yüksekokulu sayısının yeterli olduğu söylenebilir.

Gerçekte ön lisans düzeyinde verilen turizm eğitiminin amacı; öğrencilere bilgi ve beceri bileşenini vererek, onlara turizm sektöründe çalışan ara kademe elemanların sahip olması gereken nitelikleri kazandırmaktır (Rutter, 1991: 356). Yani, turizm sektörüne ara eleman yetiştirmektir.

Muhasebe, işletmelerin ne kadar varlığa ve kaynağa sahip olduğunu belirleyen, bu varlık ve kaynak unsurlarındaki değişimleri dönemler itibarıyla ortaya koyan ve yine dönemler itibarıyla gelir ve gider durumunu, faaliyet sonuçlarını, finansal yönden gelişiminin ve başarı ya da belki de başarısızlıklarının neler olduğunu ortaya koyan bir bilgi sistemidir (Uysal ve Şenlik, 2016: 26).

Muhasebe bilgi sistemi şirketin faaliyetlerini belirlenen hedefler doğrultusunda kıyaslama yapma, geleceğe ilişkin karar alma sürecinde ve rakiplerle rekabetin boyutunu tespit etme konusunda bilgi sunmaktadır. Şirketlerde muhasebe departmanının bu fonksiyonları yerine getirebilmesi için muhasebe çalışanlarının muhasebe ve onu etkileyen disiplinler konusunda iyi bir eğitim almasını gerektirmektedir. Aynı zamanda eğitim sürecinde iş ortamında gerekli paket muhasebe programları ile farklı analiz tekniklerini kullanabilme yeteneğinin kazandırılması gerekmektedir. Sonuç olarak muhasebe bilgi sistemi tarafından üretilen bilginin kalitesi muhasebe eğitiminin kalitesi ve mesleki kalite standartlarının artırılması ile mümkün olacaktır (Dinç ve Karakaya, 2008: 119).

Aşağıda yer alan Tablo 1’de vakıf üniversiteleri bünyesindeki turizm eğitimi veren meslek yüksekokullarının müfredatlarında yer alan muhasebe dersleri yer almaktadır.

Tablo 1: Türkiye’de Turizm Eğitimi Veren Vakıf Üniversiteleri Bünyesindeki Meslek Yüksekokulları Müfredatında Yer Alan Muhasebe Dersleri

SAYI	DERS ADI
1	Genel Muhasebe
2	Genel Muhasebe I
3	Finansal Muhasebe
4	Maliyet Muhasebesi
5	Turizm İşletmelerinde Muhasebe
6	Turizm Muhasebesi
7	Otel Muhasebesi
8	Turizmde Muhasebe Uygulamaları
9	Otelcilik İçin Finansal Muhasebe
10	Otelcilik İçin Yönetim Muhasebesi

Kaynak: Süklüm, 2017: 77

Tablo 2’de ise, devlet üniversiteleri bünyesindeki turizm eğitimi veren meslek yüksekokullarının müfredatlarında yer alan muhasebe dersleri yer almaktadır.

Tablo 2: Türkiye’de Turizm Eğitimi Veren Devlet Üniversiteleri Bünyesindeki Meslek Yüksekokulları Müfredatında Yer Alan Muhasebe Dersleri

SAYI	DERS ADI
1	Muhasebe
2	Genel Muhasebe
3	Genel Muhasebe I
4	Genel Muhasebe II
5	Finansal Muhasebe
6	Maliyet Muhasebesi
7	Turizm İşletmelerinde Muhasebe
8	Turizm Muhasebesi
9	Turizmde Muhasebe Uygulamaları
10	Acenta Muhasebesi
11	Turizm İşletmelerinde Maliyet Analizi
12	Konaklama Muhasebesi
13	Seyahat İşletmeleri Muhasebesi
14	Otel İşletmelerinde Maliyet Analizi
15	Konaklama İşletmelerinde Muhasebe Uygulamaları
16	Otel İşletmelerinde Yönetim Muhasebesi
17	Muhasebe İlkeleri
18	Maliyet Kontrolü
19	Envanter İşlemleri
20	Konaklama İşletmeleri Muhasebesi
21	Seyahat İşletmelerinde Maliyet Analizi
22	Bilgisayarlı Acenta Muhasebesi
23	Seyahat Acentalarında Maliyet Analizi
24	Otel işletmelerinde Muhasebe
25	Turizm sektöründe Temel Muhasebe Uygulamaları

Kaynak: Süklüm, 2017: 78

Muhasebe eğitimi şiddetli rekabetin yaşandığı mesleki eğitim sahalarından biridir. Bu durum, finansal bilgileri her yönden belirgin ve tarafsız tespit edecek, kaydedecek, yorumlayarak bunlara göre kararlar alacak

bireylerin yetiştirilmesinde önemlidir (Çelik ve Gürdal, 1999: 45). Muhasebe, işletmedeki ticari olayları kendine özgü bir biçimde yansıttığı için "işletme dili" olarak da nitelenmektedir. Muhasebe eğitimi, bu dilin kavramlarını öğrenmeyi, bilgileri bu dille ifade etmeyi ve üretilen bilgileri kullanma yeteneğini geliştirmeyi hedef alır (Sevilengül, 1998: 11). Turizm işletmelerinde muhasebe departmanları, yukarıda bahsi geçen faaliyet sonuçlarının belirlenmesi ve mali tabloların hazırlanması noktasında önemli roller üstlenmektedirler (Süklüm, 2017: 75).

3. SOSYAL BİLİMLER MESLEK YÜKSEKOKULU ÖRNEĞİ

Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu turizm eğitiminin verildiği önlisans düzeyinde eğitim verilen meslek yüksekokullarından bir tanesidir. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu'nda eğitim verilen bölümler ve bu bölümler altında bulunan programlar aşağıdaki gibidir (Selçuk Üniversitesi SBMYO, 2017):

- ✓ Bilgisayar Kullanımı Bölümü
 - Bilgisayar Yönetimi Programı
- ✓ Yönetim ve Organizasyon Bölümü
 - İşletme Yönetimi Programı
 - Lojistik Programı
- ✓ Muhasebe ve Vergi Bölümü
 - Muhasebe ve Vergi Uygulamaları
- ✓ Finans Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü
 - Bankacılık ve Sigortacılık
- ✓ Büro Hizmetleri ve Sekreterlik Bölümü
 - Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı
 - Çağrı Merkezi Hizmetleri
- ✓ Dış Ticaret Bölümü
 - Dış Ticaret Programı
- ✓ Otel Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü
 - Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı
- ✓ Pazarlama ve Reklamcılık Bölümü
 - Halkla İlişkiler ve Tanıtım
 - Pazarlama
- ✓ Toptan ve Perakende Satış Bölümü
 - Emlak ve Emlak Yönetimi Programı
- ✓ Ulaştırma Hizmetleri Bölümü
 - Sivil Havacılık Kabin Hizmetleri Programı

Yukarıdan da anlaşılacağı üzere toplamda 10 bölüm ve bu bölümler altında 13 adet program yer almaktadır. Turizm eğitimi otel, lokanta ve ikram hizmetleri bölümünde, turizm ve otel işletmeciliği programında verilmektedir. Program dili Türkçe'dir. Bu programa öğrenciler Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezinin (ÖSYM) yaptığı Yüksek Öğretime Giriş (YGS) sonucuna göre kabul edilirler. ÖSYM tarafından düzenlenen Yüksek Öğretime Giriş (YGS) sınavında başarılı olanların YGS6 puan türündeki tercih sıralamasına göre yerleştirilmesi yapılır. Yabancı uyruklu öğrenciler, programa üniversiteye yaptıkları direkt başvuruların değerlendirilmesi sonucunda kabul edilir. Öğrencinin dönem başında internet üzerinden ders kaydı yapması ve genel sınava girebilmesi için teorik derslerin en az %70'i, uygulamalı derslerin ise en az %80'ine devam etmiş olması gereklidir. Öğrenciler her ders için en az bir ara sınav ve bir genel sınava tabi tutulurlar. Başarı notuna, ara sınav (ara sınav notunun bir kısmına ödev, uygulama gibi ölçme araçlarından elde edilen puanlar da eklenebilir) katkısı % 40, genel sınavın katkısı ise % 60 oranındadır. Tüm sınavlar 100 puan üzerinden değerlendirilir. Bir dersten AA, BA, BB, CB, CC notlarından birini alan öğrenci o dersi başarmış sayılır. DC, DD notlarından birini alan öğrencinin bu derslerden başarılı sayılabilmesi için dönem/yıl ağırlıklı not ortalamasının 2.00 olması gerekir. Bu programdan mezun olunabilmesi için dört yarıyıl sonunda toplam 120 AKTS'nin tamamlanması, mezuniyet ortalamasının en az 2.0 olması ve 30 iş günü zorunlu stajın tamamlanması gerekmektedir (Selçuk Üniversitesi SBMYO, 2017).

Tablo 3: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Turizm ve Otel İşletmeciliği Programında Yer Alan Dersler

(DÖNEM 1)	Dersin Adı	AKTS(ECTS)
Dersin Kodu		
5126134	ÖN BÜRO HİZMETLERİ	4
5126162	YİYECEK İÇECEK SERVİSİ	4
5126163	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ	4
5126164	GENEL TURİZM	4
5126165	GENEL İŞLETME	3
5126167	ÜLKELER VE KÜLTÜRLER	3
5126170	YABANCI DİL- I (İNG.)	5
5126171	ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILÂP TARİHİ- I	2
5126172	TÜRK DİLİ- I	2
(DÖNEM 2)	Dersin Adı	AKTS(ECTS)
Dersin Kodu		
5126202	GENEL MUHASEBE (SEÇ.)	3
5126262	OTEL İŞLETMECİLİĞİ	4
5126264	KAT HİZMETLERİ	4
5126270	YABANCI DİL- II (İNG.)	4
5126271	ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILÂP TARİHİ- II	2
5126272	TÜRK DİLİ- II	2
5126275	BARDA SERVİS	4
5126276	MUTFAK ORGANİZASYONU (SEÇ.)	3
5126277	REKREASYON VE ANİMASYON (SEÇ.)	3
5126280	ENDÜSTRİYE DAYALI ÖĞRETİM (STAJ)	4
(DÖNEM 3)	Dersin Adı	AKTS(ECTS)
Dersin Kodu		
5126331	MESLEKİ YABANCI DİL- I (İNG.)	6
5126332	2. YABANCI DİL- I (ALM.)	6
5126334	TURİZM MEVZUATI (SEÇ.)	3
5126335	TURİZM EKONOMİSİ	3
5126336	HİJYEN VE SANİTASYON	3
5126337	TUR OPERATÖRLÜĞÜ VE SEYAHAT ACENTECİLİĞİ	3
5126338	TURİZM PAZARLAMASI	3
5126339	KONGRE VE SEMİNER ORGANİZASYONU (SEÇ.)	3
(DÖNEM 4)	Dersin Adı	AKTS(ECTS)
Dersin Kodu		
5126411	TURİZM VE ÇEVRE COĞRAFYASI	3
5126431	MESLEKİ YABANCI DİL- II (İNG.)	6
5126432	2. YABANCI DİL- II (ALM.)	6
5126433	OTELCİLİK OTOMASYON İŞLEMLERİ	3
5126438	MÖNÜ PLANLAMA	3
5126439	DÜNYA MUTFAKLARI (SEÇ.)	3
5126441	KONUKLA İLETİŞİM	2
5126442	YİYECEK İÇECEK MALİYET KONTROLÜ (SEÇ.)	3
5126453	ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ (SEÇ.)	2
5126463	ARAŞTIRMA YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	3

Kaynak: (Selçuk Üniversitesi SBMYO, 2017).

Müfredattaki derslerin incelendiği Tablo 3'e bakıldığında 2.dönem hariç muhasebe derslerine hiç yer verilmediği görülmektedir. 2. Dönemde yer alan dersin genel muhasebe olduğu bunun da seçmeli olarak verildiği anlaşılmaktadır. Diğer derslerin tamamının mesleki eğitimle ilgili dersler olduğu göze çarpmaktadır.

4. SONUÇ

Turizm sektörü, sektörü tanıyan, muhasebe konusunda yeterli bilgiye sahip kalifiye muhasebe personeline ihtiyaç duymaktadır. Turizm eğitimi veren meslek yüksekokullarının amacı da temel turizm bilgilerini, çağdaş eğitim yöntemleriyle aktararak, ulusal ve uluslararası alanda mesleğini icra edebilen, sektörün ihtiyaçlarına cevap verebilecek yetkinlikte, her yönüyle donanımlı turizm meslek elemanı yetiştirmektir.

Tablolar incelendiğinde devlet ve vakıf üniversitelerde farklı muhasebe dersleri verildiği görülmektedir. Ancak söz konusu derslerin isimleri farklı olsa da içerik yönünden aynı konulara sahip oldukları söylenebilir.

Örneğin genel muhasebe dersinin bir diğer adı da finansal muhasebedir. Tablo 3'e bakıldığında ise Selçuk Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı'nda yer alan dersler arasında muhasebe derslerinin zorunlu olarak yer almadığı sadece seçmeli olarak genel muhasebe dersinin yer aldığı görülmektedir. Sonuç olarak turizm sektörünün talepleri dikkate alınarak hazırlanmış muhasebe ders içeriklerine gereken önemin verilmesi ve müfredatta daha fazla muhasebe dersinin bulunması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

Çelik, O. & Gürdal, K. "Muhasebe Eğitiminde Kalite Arayışları ve Akreditasyon (Eşdeğerleme) Standartları", Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, 1/2, 1999, 45-67.

Dinç, E. & Karakaya, A. "Muhasebe Mesleği Seçimini Etkileyen Faktörlere Yönelik Lisans Öğrencilerinin Algılarındaki Farklılıklar", Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, 10/4, 2008, 117-136.

Kültür ve Turizm Bakanlığı (2016). Turizm İstatistikleri, <http://yigm.kulturturizm.gov.tr/TR,9851/turizm-istatistikleri.html>, [İndirme Tarihi: 28.08.2017]

RUTTER, D. "Catering Education and Training in France and Britain: Some Implications For Productivity", Tourism Management, 12/4, 1991, pp.356-360.

Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu (2017). "Bölümler, Programlar ve Bölüm Dersleri", http://www.selcuk.edu.tr/sosyal_bilimler_myoy/tr, [İndirme Tarihi:25.08.2017]

Sevilengül, O. Tek Düzen Muhasebe Sistemi İle Uyumlu Genel Muhasebe, Ankara, Gazi Kitabevi, 1998.

Uysal, Tolga & Şenlik, Mehmet. Genel Muhasebe, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2016.

Uyar, S. & Yelgen, E. "Konaklama İşletmelerinin Muhasebe Eğitiminden Beklentileri", Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 14/2, 2012, 327-348.

Ünlüönen, K. & Boylu, Y. (2005). "Türkiye'de Yükseköğretim Düzeyinde Turizm Eğitimindeki Gelişmelerin Değerlendirilmesi", Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 3/2, 11-32.

Yükseköğretim Kurulu (2017). "Yükseköğretim İstatistikleri", <http://istatistik.yok.gov.tr>, [İndirme Tarihi: 05.09.2017]